

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าร่วม โครงการพักชำระหนี้ ของเกษตรกรรายย่อย อำเภอจันทหาร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าร่วม โครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ของเกษตรกรรายย่อย เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้เข้าร่วม โครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ของเกษตรกรรายย่อย เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตาม โครงการพักชำระหนี้ และลดภาระหนี้ของเกษตรกรรายย่อย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ เป็นเกษตรกรรายย่อยของลูกค้านาคาการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาร้อยเอ็ด หน่วยอำเภอจันทหาร ที่เข้าร่วม โครงการพักชำระหนี้ ในวันสิ้นสุดการแสดงความประสงค์เข้าร่วม โครงการพักชำระหนี้ ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2544 จำนวน 3,208 คน ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 356 คน ที่ได้โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 1 ชุด เนื้อหาของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน โดยครอบคลุมตัวแปรอิสระทั้ง 13 ตัว และตัวแปรตาม 1 ตัว การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Windows คำนวณหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของลูกค้านักเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ของเกษตรกรรายย่อย อำเภอจันทหาร ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 73.87 มีอายุมากกว่า 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 67.10 มีการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 77.80 จำนวนคนในครัวเรือน 4-5 คนต่อครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 68.50 จำนวนคนในครัวเรือนที่ประกอบอาชีพได้ 3-4 คนต่อครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 50.80

ระยะการเป็นลูกค้าของธนาคาร (ธ.ก.ส.) สาขาร้อยเอ็ด หน่วยอำเภอจังหาร 11 – 15 ปี คิดเป็น ร้อยละ 30.60

2. ข้อมูลด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของลูกค้าผู้เข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้ และลดภาระหนี้ ของเกษตรกรรายย่อย อำเภอจังหาร ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้พบว่าลูกค้า ส่วนใหญ่มีข้อมูลดังต่อไปนี้ การถือครองที่ดิน 0 – 10 ไร่ต่อครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 72.80 ที่ดินมีหนังสือแสดงสิทธิ์ 0 – 10 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 72.80 ไม่มีการเช่าที่ดิน คิดเป็นร้อยละ 64.30 พื้นที่การเกษตร 0 – 10 ไร่ต่อครอบครัวต่อปี คิดเป็นร้อยละ 54.20 เฉลี่ย 12.79 ไร่ มีเงินฝาก 1,001 – 5,000 บาทต่อครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 38.80 จำนวนผลผลิต (ข้าว) 0 – 3,000 กิโลกรัมต่อครอบครัวต่อปี คิดเป็นร้อยละ 49.40 เฉลี่ย 4,033.79 กิโลกรัม รายได้การเกษตร 10,001 – 30,000 บาทต่อครอบครัวต่อปี คิดเป็นร้อยละ 47.50 เฉลี่ย 22,099.44 บาท รายได้นอกภาคการเกษตร 10,001 – 30,000 บาทต่อครอบครัวต่อปี คิดเป็น ร้อยละ 57.60 เฉลี่ย 22,500.00 บาท ค่าใช้จ่ายทางการเกษตร 0 – 10,000 บาทต่อครอบครัว ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 58.40 เฉลี่ย 13,700.88 บาท ค่าใช้จ่ายในการบริโภค 30,001 – 50,000 บาทต่อครอบครัวต่อปี คิดเป็นร้อยละ 36.80 เฉลี่ย 40,522.48 บาท มูลค่าทรัพย์สินที่ถือครองในฟาร์ม มากกว่า 500,000 บาทต่อครอบครัว คิดเป็น ร้อยละ 52.80 เฉลี่ย 639,284.83 บาท ไม่มีหนี้สินภายนอก คิดเป็นร้อยละ 78.10 มีวงเงินกู้ 50,001 – 100,000 บาท เฉลี่ย 53,134.80 บาท ไม่มีค่าใช้จ่ายฉุกเฉินสูง คิดเป็นร้อยละ 53.40 ได้รับผลผลิตน้อย คิดเป็น ร้อยละ 72.20 ประสบภัยธรรมชาติร้ายแรง คิดเป็นร้อยละ 51.70 สามารถกู้เงินได้ คิดเป็น ร้อยละ 49.20

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้ของเกษตรกรรายย่อย อำเภอจังหาร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปัจจัยที่นำมาศึกษาทั้งหมด 13 ปัจจัย ที่มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 6 ปัจจัย โดยผู้วิจัยแยกการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้ของเกษตรกรรายย่อย อำเภอจังหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้ของเกษตรกรรายย่อย อำเภอจังหาร อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้ของเกษตรกรรายย่อย อำเภอจังหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับสมมติฐาน

ของการวิจัย จำนวน 6 ปัจจัย โดยเรียงลำดับความสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. ค่าใช้จ่ายในการบริโภค (X_1)
2. ปริมาณผลผลิต (X_4)
3. การใช้เงินกู้ผิดวัตถุประสงค์ (X_2)
4. หนี้สินภายนอกระบบ (X_{10})
5. การกำหนดวงเงินกู้ (X_1)
6. รายได้นอกภาคการเกษตร (X_7)

ตัวแปรอิสระที่นำมาศึกษาทั้งหมดสามารถร่วมกันอธิบายการผันแปรในตัวแปรตาม การเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้ของเกษตรกรรายย่อย อำเภอจังหวัดได้อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ 0.05 โดยสามารถอธิบายการผันแปรได้ร้อยละ 35.60 ซึ่งสามารถสร้างสมการถดถอยในรูปคะแนนดิบคือ

$$Y = .276 + (-.081)X_1 + .176X_2 + .01824X_3 + .00004878X_4 + (-.112)X_5 \\ + (-.0000029)X_6 + (-.0000039)X_7 + .00001165X_8 + (-.0000027)X_9 \\ + .114X_{10} + .00000008243X_{11} + (-.0036)X_{12} + (-.095)X_{13}$$

สมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized Coefficients) คือ

$$Z = (-.086)Z_1 + .118Z_2 + .018Z_3 + .258Z_4 + (-.084)Z_5 + (-.110)Z_6 \\ + (-.136)Z_7 + .476Z_8 + (-.076)Z_9 + .095Z_{10} + .012Z_{11} + (-.063)Z_{12} \\ + (-.066)Z_{13}$$

เมื่อ Y และ Z = การเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้ของเกษตรกรรายย่อยอำเภอจังหวัด

3.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้ของเกษตรกรรายย่อย อำเภอจังหวัด อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้จำนวน 7 ปัจจัย ดังต่อไปนี้ คือ

1. ภัยธรรมชาติ (X_3)
2. ราคาผลผลิต (X_5)
3. รายได้การเกษตร (X_8)
4. ค่าใช้จ่ายภาคการเกษตร (X_9)
5. จำนวนทรัพย์สินที่ถือครอง (X_{11})
6. พื้นที่การเกษตร (X_{12})
7. ความพึงพอใจ (X_{13})

4 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามโครงการพักชำระหนี้ของเกษตรกรรายย่อย อำเภอจันทหาร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของเกษตรกรรายย่อยลูกค้าธนาคาร (ร.ก.ส.) พบว่าลูกค้าแสดงข้อคิดเห็นในการดำเนินงานไม่มีปัญหาอุปสรรค รองลงมา การประชาสัมพันธ์ไม่มีปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะการดำเนินงานของธนาคารดี รองลงมา การประชาสัมพันธ์ และเมื่อเข้าร่วม โครงการพักชำระหนี้ลูกค้าดำเนินการด้านการเงิน คือ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในครัวเรือน เพื่อเป็นค่าลงทุน และเงินออม รองลงมาคือเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในครัวเรือนและเพื่อเป็นค่าลงทุน และเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในครัวเรือนและเงินออม

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาวิจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าร่วม โครงการพักชำระหนี้ของเกษตรกรรายย่อย อำเภอจันทหาร สามารถนำมาอภิปรายเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. วิจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าร่วม โครงการพักชำระหนี้ของเกษตรกรรายย่อย อำเภอจันทหาร

ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าร่วม โครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ของเกษตรกรรายย่อย มีจำนวน 6 ปัจจัย โดยเป็นปัจจัยเชิงบวก คือ ค่าใช้จ่ายในการบริโภค ปริมาณการผลิต การใช้เงินกู้ผิดวัตถุประสงค์ หนี้สินภายนอกระบบ การกำหนดวงเงินกู้ รายได้นอกภาคการเกษตร มีประเด็นที่จะอภิปรายได้ดังนี้

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ของเกษตรกรรายย่อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 6 ปัจจัย โดยเรียงลำดับดังต่อไปนี้

1.1 ค่าใช้จ่ายในการบริโภคที่มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ของเกษตรกรรายย่อยเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงด้านสังคมและเศรษฐกิจบุคคลจะต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพที่เปลี่ยนแปลงไปซึ่งการปรับตัวนั้นอาจจะทำให้เกิดความสมดุลหรือไม่ก็ได้แล้วแต่ข้อจำกัดของแต่ละบุคคลในกรณีของเกษตรกรรายย่อยก็จะเป็นตามเหตุผลดังกล่าวเนื่องจากเกษตรกรรายย่อยมีรายได้อาจจำกัดแต่มีความจำเป็นที่ต้องใช้จ่ายหลายทาง เช่น การใช้จ่ายเงินที่สูงขึ้นเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบริโภคในขณะที่ตนเองก็ยังมีภาระที่จะต้องส่งชำระหนี้เงินกู้จึงทำให้ไม่สามารถชำระหนี้ได้จึงทำให้เข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้

ดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสนอ ชงโสม (2541 : 73-76) กล่าวว่าไว้ว่าเกษตรกร ชำระหนี้ผิดสัญญาเนื่องจากนำเงินไปใช้ จ่ายในครัวเรือน โดยมีพฤติกรรมเลียนแบบบุคคลที่มีฐานะดี งานวิจัยของ สุกนธ์ ปุยฝ้าย (2544 : บทคัดย่อ) กล่าวว่าไว้ว่าสาเหตุการผิดสัญญาเงินกู้ยืมของเกษตรกรเนื่องจากเกษตรกรนำเงินมาซื้อเครื่องอำนวยความสะดวกและเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ไม่ก่อให้เกิดผลผลิตเพียงเพื่อใช้ภายในครัวเรือนและงานวิจัยของ สุรพล ไหลมี (2539 : บทคัดย่อ) กล่าวว่าไว้ว่าปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดดอกเบี้ยค้างรับ คือ การใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือยและสอดคล้องกับทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ ที่กล่าวว่า มนุษย์มีความต้องการและความต้องการของมนุษย์ไม่มีที่สิ้นสุด ความต้องการใดได้รับตอบสนองจะไม่ใช่สิ่งจูงใจอีกต่อไป ส่วนความต้องการที่ไม่ได้รับการตอบสนองจะเป็นสิ่งจูงใจอยู่และเมื่อความต้องการระดับต่ำได้รับการตอบสนองและความต้องการระดับสูงก็จะเรียกร้องให้มีการตอบสนองต่อไปและได้ลำดับความต้องการของมนุษย์จากระดับต่ำถึงระดับสูงสุดได้ 5 ชั้น คือ ความต้องการทางด้านร่างกาย ความต้องการทางด้านความมั่นคงปลอดภัย ความต้องการทางด้านสังคม ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องในสังคมและความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จในชีวิต ผู้วิจัยเห็นว่าค่าใช้จ่ายในการบริโภคมีผลต่อการเข้าร่วม โครงการพักชำระหนี้ของลูกค้าธนาคาร ดังนั้นเกษตรกรลูกค้าธนาคารคนใดที่มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคสูงจะทำให้มีการเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ ของเกษตรกรรายย่อย ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

1.2 ปริมาณผลผลิตมีความสัมพันธ์ต่อการเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ของเกษตรกรรายย่อย เนื่องจากฐานข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรรายย่อย ที่ดินที่ถือครองมีน้อยและพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรรายย่อยก็มีพื้นที่น้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีชา แฮร์ (2539 : บทคัดย่อ) การชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกรพบว่าขนาดของฟาร์มมีพื้นที่น้อยทำให้มีปริมาณผลผลิตน้อยจึงทำให้มีรายได้ในฟาร์มน้อยลงจึงมีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้เงินกู้เกษตรกรและมีพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรรายย่อยประสบกับธรรมชาติเป็นส่วนมากจึงทำให้ปริมาณผลผลิตมีจำนวนน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ เทียนชัย รัตนดิลก (2533 : บทคัดย่อ) เกษตรที่มีปัญหาค้างชำระหนี้เชื่อส่วนมากมีความหนักใจในภาระหนี้สินต้องการที่ชำระให้หมดโดยเร็ว สำหรับปัญหาทำให้กิจการประสบภาวะขาดทุน คือ เกษตรกรประสบกับธรรมชาติ และทำให้การจำหน่ายผลผลิตไม่มากจึงทำให้มีรายได้การเกษตรน้อยจึงเป็นความสัมพันธ์ต่อการเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ของเกษตรกรรายย่อย ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

1.3 การใช้เงินกู้ยืมวัตถุประสงค์มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ของเกษตรกรรายย่อย เนื่องจากในการให้เงินกู้ที่ลูกค้าจะกู้ได้ในแต่ละรายนั้นธนาคารพิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ คือ ประวัติการชำระหนี้ หลักประกันการกู้เงิน วัตถุประสงค์ของการขอกู้เงินและรายได้การเกษตร ในส่วนของรายได้การเกษตรนั้นธนาคารใช้เป็นปัจจัยในการพิจารณาเนื่องจากว่าเป็นที่มาแห่งรายได้ของเกษตรกรจะเป็นส่วนที่จะนำมาชำระหนี้ได้ และรายได้จากแหล่งอื่นธนาคารจะให้ความสำคัญในลำดับถัดไป ดังนั้นถ้าหากลูกค้ารายใดมีการนำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นผลไม่ทำให้เกิดรายได้ จากงานวิจัยของ เสนอ ธงโสม (2541 : 73-76) ได้กล่าวไว้ว่าเกษตรกรนำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ โดยนำเงินไปชำระหนี้สินภายนอกและซื้อเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในครัวเรือนจึงเป็นผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการใช้เงินกู้ของเกษตรกรลูกค้า ทำให้เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม และจึงทำให้รายได้จากการประกอบอาชีพลดลงจึงมีความสัมพันธ์ต่อการเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ของเกษตรกรรายย่อย ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

1.4 หนี้สินภายนอกระบบมีความสัมพันธ์ต่อการเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ของเกษตรกรรายย่อย เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันซึ่งเกษตรกรลูกค้าต้องการเครื่องอำนวยความสะดวกในครัวเรือน เมื่อการประกอบอาชีพมีรายได้น้อยแต่มีความต้องการเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ สูง จึงทำให้ต้องกู้เงินมาเพิ่มขึ้น ในเมื่อไม่สามารถกู้เงินจากธนาคารได้เพียงพอจึงทำให้ต้องกู้เงินจากบุคคลภายนอก จึงทำให้มีหนี้สินนอกระบบมาก ซึ่งจะทำให้เป็นปัญหาในการชำระหนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกนธ์ นุ้ยฝ้าย (2544 : 135 – 136) พบว่าสาเหตุการผิดสัญญาเงินกู้ยืมของเกษตรกร คือ มีหนี้สินนอกระบบ ทำให้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ หนี้สินนอกระบบจึงมีความสัมพันธ์ต่อการเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ของเกษตรกรรายย่อย ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

1.5 การกำหนดวงเงินกู้มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ของเกษตรกรรายย่อย เนื่องจากในการกำหนดวงเงินกู้ให้เงินกู้ที่ลูกค้าจะกู้ได้ในแต่ละรายนั้นธนาคารได้พิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ คือ ประวัติการชำระหนี้ หลักประกันเงินกู้ วัตถุประสงค์ของการขอกู้เงิน รายได้การเกษตรและรายได้จากนอกภาคการเกษตรธนาคารใช้เป็นปัจจัยในการพิจารณากำหนดวงเงินกู้ เมื่อพิจารณาแล้วจึงจะสามารถให้เงินกู้ได้

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาร้อยเอ็ด (2527 : 11) ที่กล่าวไว้ว่าเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่งที่ธนาคารจะพิจารณาเกี่ยวกับการกำหนดวงเงินกู้เพื่อไม่ให้ลูกค้านำเงินส่วนที่เกินความจำเป็นไปใช้จ่ายภายนอกวัตถุประสงค์อันจะเป็นการสร้างภาระหนี้สินให้เกิดขึ้นแก่ลูกค้าและไม่อาจชำระหนี้คืนได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยเห็นว่าการกำหนดวงเงินกู้มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าร่วม โครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ของเกษตรกรรายย่อย ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

1.6 รายได้นอกภาคการเกษตรมีความสัมพันธ์ต่อการเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ของเกษตรกรรายย่อย เนื่องจากในการให้เงินกู้ที่ลูกค้าจะกู้ได้ในแต่ละรายนั้นธนาคารได้พิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ คือ ประวัติการชำระหนี้ หลักประกันเงินกู้ วัตถุประสงค์ของการขอเงินกู้ อีกทั้งรายได้การเกษตรและรายได้นอกภาคการเกษตร สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรวรรณ กมล (2536 : บทคัดย่อ) ความสามารถในการชำระหนี้คืนของสมาชิกสหกรณ์คือ รายได้ทั้งหมดของครัวเรือน ในส่วนรายได้นอกภาคการเกษตร เป็นรายได้อีกทางที่รวมอยู่รายได้ทั้งหมดของครัวเรือน รายได้นอกภาคการเกษตรจะสามารถเป็นค่าใช้จ่ายในครัวเรือนและนำไปชำระหนี้ได้ และเมื่อสภาพเศรษฐกิจและสังคม เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำและประสบภัยธรรมชาติทำให้มีรายได้การเกษตรน้อยและรายได้นอกภาคการเกษตรมีน้อยได้นำรายได้นอกภาคการเกษตรไปเป็นค่าใช้จ่ายในครัวเรือนจึงไม่สามารถนำรายได้นอกภาคการเกษตรไปชำระหนี้ได้ ผู้วิจัยเห็นว่ารายได้นอกภาคการเกษตรมีความสัมพันธ์ต่อการเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ของเกษตรกรรายย่อย ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. สภาพทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้เข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ของเกษตรกรรายย่อย อำเภอจังหาร จากผลการวิจัยพบว่า

2.1 การถือครองที่ดิน ส่วนมากถือครองที่ดินจำนวนไม่เกิน 10 ไร่ต่อครอบครัว เนื่องจากมีการแบ่งแยกที่ดินให้แก่บุตรเป็นทอด ๆ ในขณะที่ ที่ดินมีจำนวนจำกัด

2.2 การมีหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินทำกิน ส่วนมากจะมีหนังสือแสดงสิทธิ เนื่องจากรัฐบาลได้เร่งรัดการออกหนังสือแสดงสิทธิให้แก่ผู้ครอบครอง

2.3 ลักษณะของที่ดินที่ใช้ประกอบอาชีพส่วนมากไม่ได้เข้าเป็นที่ดินของตนเองมีจำนวนเนื้อที่ 0 – 10 ไร่ เนื่องจากการรับขึ้นทะเบียนเป็นลูกค้าธนาคารใช้การมีหนังสือแสดงสิทธิเป็นคุณสมบัติข้อหนึ่งในการพิจารณา

2.4 การฝากเงิน ส่วนมากมีเงินฝากเนื่องจากเป็นลูกค้าธนาคารกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ จะต้องต้องมีเงินออม

2.5 จำนวนผลผลิตที่ได้รับในรอบปีส่วนมากประกอบอาชีพในการทำนาและได้รับผลผลิตข้าวระหว่าง 0 – 3,000 กิโลกรัม เนื่องจากมีพื้นที่ในการผลิตน้อยประสบภัยธรรมชาติและดินขาดความสมบูรณ์

2.6 รายได้การเกษตร ส่วนมากมีรายได้อยู่ระหว่าง 10,001 – 30,000 บาท เนื่องจากในแต่ละปีได้ผลผลิตน้อยและประสบภัยธรรมชาติ

2.7 รายได้นอกภาคการเกษตร ส่วนมากมีรายได้อยู่ระหว่าง 10,001 – 30,000 บาท เนื่องจากเมื่อสิ้นสุดฤดูการทำนาแล้วลูกจ้างจะเดินทางไปรับจ้างทำงานทั่ว ๆ ไป ในท้องถิ่นอื่นเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้แก่ครอบครัว

2.8 ค่าใช้จ่ายในการเกษตร ส่วนมากมีค่าใช้จ่ายอยู่ระหว่าง 0 – 10,000 บาท เนื่องจากพื้นที่การเกษตรมีน้อยและประสบภัยธรรมชาติจึงมีค่าใช้จ่ายต่ำ

2.9 ค่าใช้จ่ายในการบริโภคในครัวเรือน ส่วนมากมีค่าใช้จ่ายอยู่ระหว่าง 30,001 – 50,000 บาท เนื่องจากปัจจุบันนี้ลูกจ้างมีความจำเป็นที่จะต้องปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เปลี่ยนไปและส่วนมากจะส่งบุตรเรียนหนังสือ

2.10 มูลค่าทรัพย์สินที่ถือครองในฟาร์ม ส่วนมากมีมูลค่ามากกว่า 500,000 บาท เนื่องจากปัจจุบันนี้ลูกจ้างมีสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือนเป็นจำนวนมากและมูลค่าราคาที่ดินที่ก็สูงจึงทำให้มูลค่าทรัพย์สินมีจำนวนมาก

2.11 หนี้สินภายนอกระบบ ส่วนมากไม่มีหนี้สินภายนอกระบบ เนื่องจากลูกจ้างส่วนใหญ่กู้เงินจากธนาคาร ที่สามารถให้เงินกู้ได้หลายวัตถุประสงค์

2.12 การกำหนดวงเงินกู้ ส่วนมากจะมีหนี้เงินกู้ 50,001 – 100,000 บาท เนื่องจากลูกจ้างส่วนใหญ่จะมีหนี้เงินกู้หลายสัญญา

2.13 มีค่าใช้จ่ายฉุกเฉินในครัวเรือนสูง ส่วนมากจะไม่มีค่าใช้จ่ายฉุกเฉิน จะเป็นค่าใช้จ่ายในครัวเรือนปกติทั่วไป

2.14 ได้รับผลผลิตน้อย รายได้ไม่เพียงพอ ส่วนมากได้รับผลผลิตน้อย เนื่องจากมีพื้นที่การผลิตน้อยและประสบภัยธรรมชาติ

2.15 ประสบภัยธรรมชาติร้ายแรง ส่วนมากประสบภัยธรรมชาติร้ายแรง เนื่องจากประสบภัยน้ำท่วมและภัยแล้ง

2.16 อื่น ๆ ส่วนมากสามารถกู้เงินได้ เนื่องจากเป็นลูกจ้างตถุการะหนี่ที่ต้องการสามารถกู้เงินได้ตามปกติ

จากการศึกษาสภาพทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้เข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้ และลดภาระหนี้ ของเกษตรกรรายย่อยดังกล่าวข้างต้น พบว่าการถือครองที่ดินส่วนใหญ่ ถือครองที่ดินไม่เกิน 10 ไร่ รองลงมาคือถือครองตั้งแต่ 11 – 20 ไร่ เนื่องจากแต่ละครอบครัว ได้มีการแบ่งแยกให้บุตร – ธิดา เป็นทอด ๆ ในขณะที่ ที่ดินมีจำนวนจำกัดและที่ดินที่ถือครอง นั้นเป็นที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ เนื่องจากนโยบายของรัฐบาลที่จะเร่งรัดการออกเอกสารสิทธิใน ที่ดินให้แก่ผู้ครอบครอง การเช่าที่ดินเพื่อประกอบอาชีพส่วนมากไม่เช่ามีที่ดินเป็นของตนเอง โดยมีพื้นที่ที่ใช้เพื่อการเกษตรตั้งแต่ 0 – 10 ไร่ เฉลี่ย 12.79 ไร่ จำนวนเงินฝากส่วนมากลูกค้า มีเงินฝาก 1,001 – 5,000 บาท เนื่องจากเป็นผู้ใช้บริการเงินกู้และเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้ และลดภาระหนี้ จึงมีเงินออม ผลผลิตที่ได้รับส่วนมากจะได้รับผลผลิตระหว่าง 0 – 3,000 กิโลกรัม เฉลี่ย 4,033.79 กิโลกรัม เนื่องจากแต่ละรายมีเนื้อที่การผลิตน้อยและประสบภัย ธรรมชาติจึงมีผลทำให้มีรายได้การเกษตรตั้งแต่ 10,001 – 30,000 บาท เฉลี่ย 22,099.44 บาท เนื่องจากปัจจุบันนี้ราคาปัจจัยการผลิตมีราคาสูงขึ้นตามสภาวะทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ลูกค้ายังมีรายได้อื่นที่ไม่ใช่การเกษตรตั้งแต่ 10,001 – 30,000 บาท เฉลี่ย 22,500.00 บาท โดยได้มา จากการรับจ้างแรงงานทั่วไปเพราะเมื่อหมดฤดูการทำนาเกษตรกรลูกค้าจะหางานทำในท้องถิ่น อื่นเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้แก่ครอบครัว สำหรับค่าใช้จ่ายทางการเกษตรตั้งแต่ 0 – 10,000 บาท เฉลี่ย 13,700.88 บาท เนื่องจากพื้นที่การเกษตรมีน้อยและประสบภัยธรรมชาติ จึงมีค่าใช้จ่าย การเกษตรต่ำและลูกค้ามีค่าใช้จ่ายในการบริโภคตั้งแต่ 30,001 – 50,000 บาท เฉลี่ย 41,522.48 บาท ปัจจุบันค่าใช้จ่ายทางสังคมมีสูงและต้องส่งบุตรเรียนหนังสือ และมีมูลค่าทรัพย์สินที่ถือ ครองเฉลี่ย 639,284.83 บาท และจะเห็นว่าส่วนต่างของผลรวมของรายได้การเกษตรเฉลี่ยและ ลูกค้าส่วนมากจะไม่มีหนี้ภายนอกเลยเนื่องจากการใช้บริการสินเชื่อจากธนาคาร ซึ่งเป็น ของรัฐบาลนั้นเสียดอกเบี้ยในอัตราที่เป็นธรรม การกำหนดวงเงินกู้ส่วนมากมีหนี้เงินกู้ 50,001 – 100,000 บาท ลูกค้าจะมีหนี้เงินกู้หลายสัญญา และลูกค้าส่วนมากจะไม่มีค่าใช้จ่ายฉุกเฉินใน คราวเรือนสูง พื้นที่การเกษตรมีน้อยและประสบภัยธรรมชาติร้ายแรงน้ำท่วมและฝนแล้งจึงได้ รับผลผลิตน้อยรายได้ไม่เพียงพอ และลูกค้าส่วนมากต้องการสามารถกู้เงินได้ตามปกติเนื่อง จากเป็นลูกค้าลดภาระหนี้

3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามโครงการพักชำระหนี้ และลดภาระหนี้ของเกษตรกรรายย่อย จากผลการวิจัยพบว่า ลูกค้าธนาคารมีข้อคิดเห็นต่อ โครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้และเรื่องอื่น ๆ ดังนี้

3.1 ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานต่อโครงการพักชำระหนี้ ได้แสดงข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์และการดำเนินงานต่อโครงการพักชำระหนี้ของธนาคาร ปัญหาอุปสรรคไม่มี ซึ่งเป็นผลจากการที่ธนาคารเป็นองค์กรของรัฐบาลและเป็นนโยบายเร่งด่วนจึงต้องมีการประชาสัมพันธ์และการดำเนินงานให้ลูกค้าเกษตรกรรายย่อยเข้าใจและมีขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน

3.2 ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามโครงการพักชำระหนี้ ได้แสดงข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์และการดำเนินงานตามโครงการพักชำระหนี้ของธนาคารว่าอยู่ในระดับดี ซึ่งเป็นผลจากการที่ธนาคารเป็นองค์กรของรัฐบาลที่มีขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและมีการตรวจสอบจากหน่วยงานภายในเป็นระยะ ๆ ทั้งนี้บุคลากรของธนาคารก็ได้รับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ

3.3 เมื่อเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ท่านดำเนินการด้านการเงินอย่างไร เมื่อเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ การดำเนินด้านการเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในครัวเรือนเพื่อเป็นค่าลงทุนและเป็นเงินออม เนื่องจากไม่ได้ชำระหนี้และเสียดอกเบี้ยน้อยลงได้มีเงินเหลือสามารถนำไปลงทุนซื้อพืชมัแม่พันธุ์สัตว์และลงทุนด้านอื่นและมีส่วนเหลือไว้เก็บเป็นเงินออม

3.4 ข้อคิดเห็นอื่น ๆ เนื่องจากธนาคารเป็นองค์กรของรัฐดังนั้นลูกค้ามีความเห็นว่าธนาคารควรลดดอกเบี้ยให้ต่ำหลังจากสิ้นสุดโครงการพักชำระหนี้และควรมีโครงการพักชำระหนี้อีกครั้งเพื่อจะมีรายได้หักค่าใช้จ่ายมากขึ้นและจะสามารถนำเงินไปลงทุนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและธนาคารควรจะมีมือกับส่วนราชการต่าง ๆ ในการให้ความรู้แก่ลูกค้าในโอกาสต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา เรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้ของเกษตรกรรายย่อย อำเภอจันทหาร จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยขอเสนอแนะเกี่ยวกับผลการวิจัยและประเด็นเกี่ยวกับการวิจัยครั้งต่อไป โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอประเด็นที่เกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ผู้ที่สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ได้คือ สถาบันการเงินหรือองค์กรที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการให้เงินกู้และผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางว่าควรจะมีการกำหนด

หลักเกณฑ์ในการกำหนดวงเงินกู้ยืมอย่างไรจึงจะทำให้สถาบันการเงินหรือองค์กรนั้น ๆ ได้รับชำระหนี้คืนในอัตราที่สูงหรือเพื่อลดความเสี่ยงจากหนี้สูญ

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัย มีข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไปว่าควรมีการศึกษาในประเด็นต่อไปนี้

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้ของเกษตรกรรายย่อย อำเภออื่น

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้ของเกษตรกรรายย่อย อำเภอจันทหรืออำเภออื่นน่าจะมีการวิจัยเชิงคุณภาพ

2.3 ศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้ของเกษตรกรรายย่อย ที่การวิจัยครั้งนี้ไม่ได้ศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY